

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č.°79/12
v Luxemburgu 14. júna 2012

Rozsudok vo veci C-542/09
Komisia/Holandsko

Holandská právna úprava, ktorá podmieňuje financovanie vysokoškolského štúdia v zahraničí bydliskom, vytvára nerovnosť v zaobchádzaní medzi holandskými pracovníkmi a migrujúcimi pracovníkmi

Holandsko nepreukázalo, že podmienka bydliska „tri zo šiestich rokov“ nejde nad rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľa spočívajúceho v podpore mobility študentov

Holandský zákon o financovaní štúdia vymenúva osoby, ktoré môžu získať finančnú pomoc pri štúdiu v Holandsku a v zahraničí. Čo sa týka vysokoškolského štúdia v Holandsku, nárok na financovanie štúdia majú študenti vo veku od 18 do 29 rokov, ktorí majú holandskú štátnu príslušnosť alebo štátnu príslušnosť iného členského štátu Európskej únie. Na to, aby študent mohol študovať v zahraničí, musí spĺňať podmienky na získanie financovania vysokoškolského štúdia v Holandsku a musí mať legálny pobyt v Holandsku aspoň počas troch zo šiestich rokov, ktoré bezprostredne predchádzali jeho zápisu do vzdelávacej inštitúcie v zahraničí. Táto podmienka nazvaná „tri zo šiestich rokov“ sa uplatňuje bez ohľadu na štátnu príslušnosť študenta.

Komisia podala na Súdny dvor proti Holandsku žalobu o nesplnenie povinnosti, v ktorej uviedla, že podmienka „tri zo šiestich rokov“ predstavuje nepriamu diskrimináciu migrujúcich pracovníkov a ich rodinných príslušníkov, ktorá je zakázaná Zmluvou o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) a v rozpore s európskou právnou úpravou týkajúcou sa voľného pohybu pracovníkov.¹

Súdny dvor konštatuje, že ZFEÚ stanovuje, že voľný pohyb pracovníkov zahŕňa zrušenie akejkol'vek diskriminácie pracovníkov členských štátov na základe štátnej príslušnosti, pokiaľ ide o zamestnanie, odmenu za prácu a ostatné pracovné podmienky. Okrem toho z uvedeného nariadenia vyplýva, že pracovník, ktorý je štátnym príslušníkom členského štátu, požíva na území iných členských štátov rovnaké sociálne a daňové výhody ako ich vlastní pracovníci. Na toto ustanovenie sa môžu odvolávať tak cezhraniční pracovníci, ktorí majú bydlisko v hostiteľskom členskom štáte, ako aj cezhraniční pracovníci, ktorí, hoci sú zamestnaní v tomto členskom štáte, majú bydlisko v inom členskom štáte.

Súdny dvor pripomína, že pomoc na pokrytie životných nákladov a nákladov na štúdium počas univerzitného štúdia, ktoré vedie k nadobudnutiu odbornej kvalifikácie, predstavuje sociálnu výhodu v zmysle uvedeného nariadenia. Financovanie štúdií priznané členským štátom deťom pracovníkov predstavuje pre migrujúceho pracovníka sociálnu výhodu v zmysle uvedeného nariadenia, pokiaľ naďalej prispieva na zaopätrenie svojho dieťa.

V tejto súvislosti Súdny dvor zdôrazňuje, že zásada rovnosti zaobchádzania zakazuje nielen zjavnú diskrimináciu na základe štátnej príslušnosti, ale aj akúkoľvek skrytú formu diskriminácie, ktorá v dôsledku uplatnenia iných kritérií rozlišovania v skutočnosti vedie k rovnakému výsledku. To je prípad najmä opatrenia, ktoré požaduje presne stanovenú dĺžku pobytu, lebo hrozí, že toto opatrenie znevýhodní najmä migrujúcich pracovníkov a cezhraničných pracovníkov, ktorí sú štátnymi príslušníkmi iných členských štátov, keďže nerezidentmi sú najčastejšie cudzinci.

¹ Článok 45 ZFEÚ a článok 7 ods. 2 nariadenia Rady (EHS) č. 1612/68 z 15. októbra 1968 o slobode pohybu pracovníkov v rámci spoločenstva (Ú. v. ES L 257, s. 2; Mim. vyd. 05/001, s. 15), zmeneného a doplneného nariadením Rady (EHS) č. 2434/92 z 27. júla 1992 (Ú. v. ES L 245, s. 1; Mim. vyd. 05/002, s. 69).

Súdny dvor sa domnieva, že podmienka bydliska „tri zo šiestich rokov“ zavádza nerovnosť zaobchádzania medzi holandskými pracovníkmi a migrujúcimi pracovníkmi, ktorí majú bydlisko v Holandsku alebo ktorí v Holandsku vykonávajú zárobkovú činnosť ako cezhraniční pracovníci. **Takáto nerovnosť, pokiaľ nie je objektívne odôvodnená, predstavuje zakázanú nepriamu diskrimináciu.**

V tejto súvislosti Súdny dvor odmieta tvrdenie Holandska, že podmienka bydliska má zabrániť tomu, aby sa systém stal neprimeranou finančnou záťažou, ktorá by mohla mať vplyv na samotnú existenciu tejto schémy pomoci. Pripomína, že cieľ zabrániť neprimeranej finančnej záťaži nemožno považovať za naliehavý dôvod všeobecného záujmu, ktorý môže odôvodniť nerovnosť v zaobchádzaní medzi holandskými pracovníkmi a pracovníkmi z iných členských štátov.

Okrem toho Holandsko uvádza, že keďže je cieľom predmetnej holandskej právnej úpravy podporovať štúdium mimo Holandska, podmienka bydliska zaručuje, že z prenosného financovania majú prospech len študenti, ktorí by v prípade neexistencie tohto financovania študovali v Holandsku. Naopak, prvou voľbou študentov, ktorí nemajú bydlisko v Holandsku, je štúdium v členskom štáte ich bydliska, a preto by nedochádzalo k podpore mobility.

Súdny dvor uvádza, že cieľ podpory mobility študentov patrí do všeobecného záujmu a predstavuje naliehavý dôvod všeobecného záujmu, ktorý môže odôvodniť obmedzenie zásady zákazu diskriminácie z dôvodu národnosti. Pripomína však, že právna úprava, ktorá môže obmedziť takú základnú slobodu zaručenú Zmluvou, akou je voľný pohyb pracovníkov, môže byť platne odôvodnená len vtedy, ak je vhodná na zaistenie dosiahnutia sledovaného legitímneho cieľa a nejde nad rámce toho, čo je nevyhnutné na jeho dosiahnutie.

V tejto súvislosti Holandsko uvádza, že uvedená právna úprava zdôrazňuje prednosti politiky podporujúcej mobilitu študentov vďaka obohateniu, ktoré štúdium mimo Holandska prináša nielen študentom, ale aj spoločnosti a holandskému pracovnému trhu. Holandsko teda očakáva, že študenti, ktorí tento režim využijú, sa do Holandska po skončení štúdia vrátia, aby tam bývali a pracovali.

Súdny dvor pripúšťa, že uvedené skutočnosti odrážajú situáciu väčšiny študentov, a preto je podmienka bydliska vhodná na dosiahnutie cieľa podpory mobility študentov. Holandsko však malo prinajmenšom preukázať, prečo zvolilo podmienku „tri zo šiestich rokov“ a vylúčilo všetky ostatné reprezentatívne skutočnosti. Táto podmienka má totiž príliš vylučujúcu povahu. Podmienka nazvaná „tri zo šiestich rokov“ totiž tým, že stanovuje konkrétne doby trvania bydliska na území dotknutého členského štátu, uprednostňuje skutočnosť, ktorá nevyhnutne nie je jediným odrazom skutočnej väzby medzi dotknutou osobou a uvedeným členským štátom. **Súdny dvor preto rozhodol, že Holandsko nepreukázalo, že podmienka bydliska nejde nad rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľa sledovaného touto právnou úpravou.**

UPOZORNENIE: Žalobu o nesplnenie povinnosti smerujúcu proti členskému štátu, ktorý si nesplnil svoje povinnosti vyplývajúce z práva Únie, môže podať Komisia alebo iný členský štát. Ak Súdny dvor určí, že došlo k nesplneniu povinnosti, dotknutý členský štát je povinný bezodkladne vykonať rozsudok. Ak sa Komisia domnieva, že členský štát nevykonal rozsudok, môže podať novú žalobu s návrhom na uloženie peňažných sankcií. V prípade neoznámenia opatrení na prebratie smernice Komisii však môže Súdny dvor na návrh tejto inštitúcie uložiť sankcie v štádiu prvého rozsudku.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Fotografie z vyhlásenia rozsudku sú k dispozícii na "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106